

A kurzus kódjai: BBN-FIL-323, BMA-FILD-323
A kurzus megnevezése: Elme filozófia
A kurzus megnevezése angolul: Philosophy of Mind
A kurzus időpontja és helye: csütörtök 12:00-13:30 i/alagsor -107
A kurzus első foglalkozására szeptember 10-én kerül sor.
A kurzus előadója: Ambrus Gergely

A kurzus előfeltétele(i): -
A jegyszerzés módja(i): kollokvium
Követelmények: a kötelező irodalom ismerete

A kurzus leírása, tematikája:

I. AZ ELME-TEST VISZONY

1. Kartéziánus dualizmus

1. Descartes, R.: *Elmélkedés az első filozófiáról*. Második elmélkedés; Hatodik elmélkedés. Budapest, Atlantisz, 1994. 33–43; 89–108.

2. Logikai behaviorizmus

Ryle, G.: *A szellem fogalma*. I. fejezet. Descartes mítosza. Budapest, Gondolat, 1974. 12–30.

Carnap, R. (1932): *Psychologie in physikalischer Sprache*. *Erkenntnis* 2, 107–42. Angolul: *Psychology in Physical Language*. In Ayer, A. J. (szerk.) *Logical Positivism*. New York, Free Press, 1959. 165–198.*

3.4. Materializmus

Redukcionista materializmus: elme-agy azonosságelmélet

Háttér: Tózsér; Davies, M.: Központi állapot materializmus. In Grayling. 285–287.

Smart, J. J. C.: Sensations and Brain Processes. *Philosophical Review* 68, 1959. 141–56. Újranyomva in Borst, C. V. (szerk.) *The Mind/Brain Identity Theory*. London, Macmillan, 1970.

Armstrong, D. M.: The Causal Theory of Mind. In Chalmers, D. (szerk.) *Philosophy of Mind. Classical and Contemporary Readings*. Oxford, Oxford University Press, 2002 (1977). 80–87.*

Eliminatív materializmus

Háttér: Tózsér; Davies, M.: Eliminativizmus. In Grayling. 297–300.

Churchland, P. M.: Eliminative Materialism and the Propositional Attitudes. *Journal of Philosophy* 78, 1981. 67–90.*

Clark, A.: *A megismerés építőkövei*. Budapest, Osiris, 1996. 62–69.

5-6. Funkcionalizmus

Az elme funkcionista fogalma

Háttér: Tózsér; Davies, M.: Funkcionalizmus. In Grayling. 287–91.

Fodor, Jerry A.: A test-lélek probléma. In Barkóczi, I. – Séra, L. (szerk.) *A tudat pszichológiai kérdései I.* (szöveggyűjtemény). Budapest, Tankönyvkiadó, 1985. 97–115. vagy Forrai. 22–34.

Putnam, H.: The Nature of Mental States. In *Mind, Language, and Reality*. Cambridge, Cambridge University Press, 1975., vagy Chalmers (szerk.). 73–79.*

Block, N.: Troubles with Functionalism. In Block N. (szerk.) *Readings in the Philosophy of Psychology*, Vol. I. Cambridge MA, Harvard University Press, 1980. 268–305.*

Az elme számítógép-elmélete és bírálatai

A klasszikus kognitívizmus

Háttér: Pléh, Cs.: A modern kognitívizmus mozgalma és változásai. In Pléh. 9–34.

Turing, A. M.: Számológépek és emberi gondolkodás. In Forrai. 66–86.

A klasszikus kognitívizmus bírálata

Searle, J. R.: Az elme, az agy és programok világa. In Pléh. 136–151.

Searle, J. R.: Számítógépprogram lenne az emberi elme? *Tudomány* 6/3, 1990. 110–115.

7. Anomáliás monizmus

Háttér: Tózsér; Davies, M.: „Anomáliás monizmus. In Grayling. 292–97.
10. Davidson, D.: Mentális események. *Théleme* 1998/4–1999/1. 22–38.
Forrai, G.: Donald Davidson tudatfilozófiájáról. In Forrai. 219–229.

II. FENOMENÁLIS TUDAT

Háttér: Ambrus G.: Fenomenális tudatosság (Bevezető tanulmány). In ADFT. 297–318.*

8. A fenomenális tudat problémája

Nagel, T: Milyen lehet denevérenek lenni? *Vulgo* 2004/2. 3–11.

9. Kvália-dualizmus: a tudás-érv és a válaszok

Jackson, F.: Amit Mary nem tudott. In ADFT. 319–324.

Levine, J.: A milyenség kihagyásáról. In ADFT. 354–373.

Van Gulick, R.: A fenomenális elme megértése: mindannyian csak tatuk vagyunk? (I. rész). In ADFT. 374–385.

McGinn, C.: Megoldható-e a test-lélek dualitásának a rejtélye? *Gond* 20, 1999. 184–204.

10. Kvália-dualizmus: modális érvek

Kripke, S.: *Megnevezés és szükségszerűség*. Budapest, Akadémiai, 2007. 98–123.

Chalmers, D.: Naturalista dualizmus. In ADFT. 385–408.

III. INTENCIONALITÁS

Háttér: Forrai, G.: Intencionalitás (Bevezető tanulmány). In ADFT. 137–158.*

11. A gondolatnyelv hipotézis

Fodor, J.: Fodor kalauza a mentális reprezentációhoz. In Pléh. 64–86.

Fodor, J.: A jelentés és a világrend. In ADFT. 215–251.

12. Bioszemantika

Millikan, R.: Bioszemantika. In ADFT. 252–270.

13. Interpretacionizmus: az intencionális hozzáállás

Dennett, D.: Az igazhívők: az intencionális stratégia és sikerének forrásai. In Pléh. 152–168.

Dennett, D.: Valódi mintázatok. In *Az intencionalitás filozófiája*. Budapest, Osiris, 1998. 200–238.

Ambrus, G. – Demeter, T. – Forrai, G. – Tózsér, J. (szerk.): *Elmefilozófia*. Budapest, L'Harmattan, 2008. = ADFT

Forrai, G. (szerk.): *Kognitív tudomány*. Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó, 1996 = Forrai.

Grayling, A. C. (szerk.): *Filozófiai kalauz*. Budapest, Akadémiai, 1997 = Grayling.

Pléh, Cs. (szerk.): *Kognitív tudomány*. Budapest, Osiris–Láthatatlan Kollégium, 1996 = Pléh.

Tózsér, J.: Általános bevezetés: a test-lélek probléma (Bevezető tanulmány). In ADFT = Tózsér.

A kurzushoz tartozó kötelező irodalom:

A fent megadott irodalom, kivéve a *-gal jelölt szövegeket.

Ajánlott irodalom:

A *-gal jelölt szövegek.

Továbbá

Ambrus, G. – Demeter, T. – Forrai, G. – Tózsér, J. (szerk.): *Elmefilozófia*. Budapest, L'Harmattan, 2008.

Ambrus, G.: *A tudat metafizikája. Analitikus filozófiai elméletek*. Budapest, Gondolat, 2007.

Block, N. – Flanagan O. J. – Güzeldere, G. (szerk.): *The Nature of Consciousness*. Cambridge MA, MIT Press, 1997.

Davies, M.: Elmefilozófia. In Grayling, A. C. (szerk.) *Filozófiai kalauz*. Budapest, Akadémiai, 1997. 275–362.

Forrai, G. (szerk.): *Kognitív tudomány*. Miskolc, Miskolci Egyetemi Kiadó, 1996.

Pléh, Cs. (szerk.): *Kognitív tudomány*. Budapest, Osiris–Láthatatlan Kollégium, 1996.

Rosenthal, D. M. (szerk.): *The Nature of Mind*. Oxford, Oxford University Press, 1991.

Stich, S. – Warfield, T. (szerk.): *Mental Representation*. Oxford, Blackwell, 1994.